

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

к. е. н., доц. Бутенко В. М., студентка Дудченко Є.

Важливим джерелом впливу на підприємницьку діяльність суб'єктів господарювання й економіку країни в цілому є інвестиційна політика. Завдяки їй держава безпосередньо впливає на темпи обсягу виробництва, на розвиток НТП, на зміну структури суспільного виробництва і вирішення багатьох соціальних проблем. Створення привабливого інвестиційного клімату – складне питання, яке необхідно вирішувати в комплексі соціально-економічних та політичних проблем. За результатами аналізу інвестиційної діяльності регіонів України по загальному рейтингу інвестиційної привабливості Сумщина займала 22 місце. Разом з тим, економічний потенціал області по обсягах промислового і сільськогосподарського виробництва, доходів та видатків місцевих бюджетів та інших економічних показниках відносить Сумську область в так звану групу «основного масиву» – на 13 місце.

Проведений аналіз показав, що надходження іноземного капіталу в економіку області у 2009 році становило майже 79,4 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що у чотири рази більше запланованого показника та вдвічі більше, ніж у 2008 році. На 01.01.2010 загальний обсяг прямих іноземних інвестицій, внесених в економіку області, становить 225,6 млн. доларів США, що на 42,8 % більше показника минулого року та складає 191,9 дол. США на одного мешканця області. Загалом прямі іноземні інвестиції вкладені у 171 підприємство області.

Упродовж 2005-2010 років спостерігається підвищення інвестиційної активності. В області працюють 165 підприємств з іноземними інвестиціями з 40 країн світу. З 2005 року в регіон надійшло майже 170 млн. дол. США, що на сьогодні становить близько 80% загального обсягу прямих іноземних інвестицій, внесених в економіку Сумщини за цей період. Успішними прикладами таких інвестиційних проєктів є:

відкриття нової лінії з виробництва шоколаду "Milka" та "Корона" і фасування кавових міксів Jacobs швейцарською компанією ЗАТ "Крафт Фудз Україна" (Швейцарія);

- виробництво стінового клінкеру ТОВ "Керамейя" за участю іноземного інвестора компанії Horizon Capital (США);

- створення "Соснового спа-курорту Буймерівка 1936" інвестором з Індії Vaishali Group;

- виробництво пакувальних матеріалів ЗАТ "Технологія" (Нідерланди) та ТОВ "ГУАЛІА КЛОЖЕРС УКРАЇНА" (Італія);

- пошив взуття ТОВ "Теско Індастрі" (Італія);

- виробництво будівельних матеріалів ТОВ "Укрросгіпс" (Росія);

- виробництво будівельних матеріалів ЗАТ "Слобожанська будівельна кераміка" (Австрія).

Приріст сукупного обсягу іноземного капіталу склав 67,7 млн. дол. США. Збільшення іноземного капіталу відбулося переважно за рахунок внесків інвесторів у підприємства машинобудівної (63,0 млн. дол. США), харчової (10,0 млн. дол. США) та легкої промисловості (2,0 млн. дол. США), у виробництво будівельних матеріалів (0,5 млн. дол. США). У зв'язку з реалізацією нових інвестиційних проєктів у регіоні зазнав змін галузевий розподіл іноземних інвестицій. Стала більш вагомою в обсягах іноземного інвестування сфера металургійного виробництва та легка промисловість, що раніше не інвестувалася.

Аналіз географічної структури інвестиційних потоків свідчить, що країни СНД відрізняються низькою інвестиційною активністю на Сумщині, майже всі інвестиційні кошти припадають на інші країни світу. До п'ятірки основних країн-інвесторів, на які припадає більше 92% загального обсягу прямих інвестицій, входять Кіпр – 135,8 млн. дол. США (60,2% до загального підсумку), США – 28,5 млн. дол. США (12,7%), Нідерланди – 22,5 млн. дол. США (10,0%), Сполучене Королівство Великої Британії – 15,4 млн. дол. США (6,8 %), Франція – 6,2 млн. дол. США (2,8%). У регіональному розподілі іноземного капіталу зміни не відбувалися. На Сумщині провідні місця за обсягами прямих іноземних інвестицій продовжують займати міста Суми – 157,0 млн. дол. США (69,6% від загального обсягу) та Шостка – 19,1 млн. дол. США (8,5%), райони – Тростянецький – 26,4 млн. дол. США (11,7%) та Глухівський – 15,7 млн. дол. США (7,0%).

Здійснивши аналіз інвестиційної діяльності в Сумській області ми виокремили основні проблеми, які необхідно усунути, щоб сформувати привабливий імідж області для залучення іноземних інвестицій:

1. Відсутність інвестиційного портфеля, що відповідає міжнародним критеріям.

2. Недостатня поінформованість громадськості про пріоритети в розвитку економіки області та форми державної підтримки.

3. Розвинутий нецивілізований монополізм на майно, послуги та ресурси, що не створює конкурентне середовище і безпеку бізнесу.

4. Непрозорість тендерів та приватизаційних процесів в області.

5. Незначна кількість менеджерів, спроможних працювати з іноземними інвесторами.

У роботі з зовнішнім інвестором повинна бути також врахована мотивація інвестора, що дозволяє встановити діалог взаєморозуміння і, таким чином, знайти вірні підходи до процесу інвестування.